

មជ្ឈមណ្ឌលឧត្តមសាស្ត្រកម្ពុជា

សាលដីកាសាលារំលែកសំណុំរឿង ០០២ រឿង ១

«ច្បាប់នេះរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងវិនិច្ឆ័យទោសមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង អ្នកទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និង ការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិនិងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការរំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃ១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃ ៦ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩» (មាត្រា១ នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតឲ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ)។

នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ តុលាការកំពូលនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដែលប្រជាជនហៅថាតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម និងចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ (សាលដីកា)លើសំណុំរឿង ០០២ រឿង ១ ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន។ ជនជាប់ចោទទាំងពីររូបត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកាត់ទោសជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិតពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ។ នេះគឺជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ និងលើកដំបូងបំផុតប្រឆាំងនឹងមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃរបបខ្មែរក្រហម ដែលបានចេញគោលនយោបាយធ្វើឲ្យស្លាប់ប្រជាជនខ្មែរប្រមាណជិតពីរលាននាក់។

សំណុំរឿង ០០២ រឿង ១ ចាប់ផ្តើមធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបើកក្នុងខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១។ សំណុំរឿងនេះចោទប្រកាន់អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ទាក់ទងនឹងការជម្លៀសប្រជាជនដោយបង្ខំចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញនៅក្នុងខែ មេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ និងការជម្លៀសប្រជាជនដំណាក់កាលទី២ ដែលត្រូវបានចាប់ផ្តើមពីខែ កញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៥ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ព្រមទាំងការសម្លាប់រង្គាលលើអតីតទាហាន និងមន្ត្រីរដ្ឋការរបប លន់ នល់នៅទូលំពេជីជ្រៃ។

នៅថ្ងៃទី ៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរកឃើញថាជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន មានពិរុទ្ធភាពពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងសម្រេចកាត់ទោសជនជាប់ចោទទាំងពីររូបជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត។ ជនជាប់ចោទទាំងពីរប្តឹងសាទុក្ខទៅតុលាការកំពូលសុំឲ្យមោឃភាពសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងសម្រេចឲ្យរួចខ្លួនពីបទចោទទាំងអស់។ សហព្រះរាជអាជ្ញាប្តឹងសាទុក្ខសុំឲ្យតុលាការកំពូលប្រកាសថា ទម្រង់ពង្រីកបន្ថែមនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលហៅថា «សហឧក្រិដ្ឋកម្មទម្រង់ទី៣» គឺអាចអនុវត្តបាននៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា។ តុលាការកំពូលនឹងប្រកាសសាលដីកាសាលារំលែកសំណុំរឿង ០០២ រឿង ១ នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីបិទបញ្ចប់សំណុំរឿងនេះ។

ការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿង ០០២ រឿង ១ ចាប់ផ្តើមធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបើកនៅថ្ងៃទី១៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១៤។ អង្គហេតុចោទប្រកាន់នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះរួមមាន:

- អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ប្រឆាំងជនជាតិចាម និង វៀតណាម (ដោយមិនរាប់បញ្ចូលនូវឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយកងទ័ពបដិវត្តន៍កម្ពុជានៅលើដែនដីវៀតណាមនោះឡើយ)។
- ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងការរំលោភសេពសន្ថវៈ (នៅទូទាំងប្រទេស)។
- ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង។
- មន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ មន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់ មន្ទីរសន្តិសុខអូរកន្សែង និង មន្ទីរសន្តិសុខភ្នំក្រាល។
- ការដ្ឋានសាងសង់ទំនប់ ១ មករា ការដ្ឋានសាងសង់ព្រលានយន្តហោះកំពង់ឆ្នាំង និងការដ្ឋានលើកទំនប់ត្រពាំងថ្ម។
- សហករណ៍ត្រាំកក់។
- ការប្រព្រឹត្តមកលើពុទ្ធសាសនិកជន (កម្រិតត្រឹមតែសហករណ៍ត្រាំកក់) និង
- ការកំណត់គោលដៅមកលើអតីតមន្ត្រីនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ (ការអនុវត្តនេះត្រូវបានកម្រិតត្រឹមតែសហករណ៍ត្រាំកក់ ការដ្ឋានសាងសង់ទំនប់ ១ មករា មន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ និងមន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់)។

ការបង្ហាញកសុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ វគ្គ២ ត្រូវគេរំពឹងថានឹងបញ្ចប់នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ហើយការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបិទបញ្ចប់គឺនៅចុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧។ សាលក្រមសម្រេចសេចក្តីត្រូវបានគ្រោងរៀបចំចេញនៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧។

អ្នករស់រានមានជីវិតពីរបបខ្មែរក្រហមកំពុងរង់ចាំយុត្តិធម៌អស់រយៈពេលជាង ៣៧ ឆ្នាំមកហើយ។ សម្រាប់អ្នករស់រានមានជីវិតដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ដាច់ស្រយាល គឺមានឧបសគ្គយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានអំពីការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលាការកំពូល។ ដើម្បីធានាថាសាធារណជនកម្ពុជានៅតំបន់ជនបទមានលទ្ធភាពទទួលបានព័ត៌មាន និង ដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការកំពូលដែលប្រកាសនៅក្នុងសាលសវនាការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជានៅរាជធានីភ្នំពេញ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជានឹងរៀប ចំវេទិកាសាធារណៈតាមភូមិ និង ផ្សាយបន្តផ្ទាល់ការប្រកាសនេះ ចំនួន ៧ កន្លែងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ទីតាំងទាំងនោះរួមមាន៖

- ១- វត្តគំនូរ ក្នុងស្រុកអង្គរបូរី ខេត្តតាកែវ
- ២- វត្តស្វាយទន្ទឹម ក្នុងស្រុករមាសហែក ខេត្តស្វាយរៀង
- ៣- ពោធិ៍បាន ក្នុងស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល

៤- វត្តរោងជំរិស ក្នុងស្រុករលាបៀរ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

៥- វត្តចំការម្លូរ ក្នុងស្រុកក្រចេះ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ

៦- ទីរួមស្រុកកោះព្រៃក ខេត្តមណ្ឌលគិរី

៧- វត្តថាឡា ក្នុងស្រុកថាឡាបរវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ការរៀបចំវេទិកាសាធារណៈ និង ការផ្សាយបន្តផ្ទាល់នេះ គឺដើម្បីផ្តល់ឱកាសឲ្យជនជាតិភាគតិច ប្រជាជនងាយរងគ្រោះ អតីតយោធានិងកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម និង ប្រជាជនរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាលទទួលបានព័ត៌មានពេញលេញអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការកំពូលលើសំណុំរឿង ០០២ វគ្គ១។ បើពុំនោះសោតប្រជាជនទាំងអស់នោះនឹងមិនទទួលបានព័ត៌មានឡើយ។ យើងរំពឹងថា វេទិកាសាធារណៈនីមួយៗនឹងមានប្រជាជនរាប់រយនាក់ចូលរួម។ អ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានការធ្វើបទបង្ហាញសង្ខេបអំពីសំណុំរឿង ០០២ វគ្គ១ មុនការប្រកាសរបស់តុលាការកំពូលដែលនឹងចាប់ផ្តើមនៅម៉ោង ៩ ព្រឹក។ បន្ទាប់ពីតុលាការប្រកាសសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនចប់ បុគ្គលិកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ចំនួន ២ នាក់ នៅតាមទីតាំងនីមួយៗ នឹងរៀបចំឲ្យមានវេទិកាសាធារណៈមួយសម្រាប់អ្នកចូលរួម ដើម្បីឲ្យគាត់មានឱកាសបញ្ចេញយោបល់ ប្រតិកម្ម និងទស្សនៈអំពីយុត្តិធម៌ ការជាសះស្បើយ និង ការផ្សះផ្សា។

កម្មវិធីផ្សាយបន្តផ្ទាល់នេះទទួលបានការគាំទ្រពីក្រសួងមហាផ្ទៃ, ការិយាល័យនៃកម្មវិធីពិភពលោក, ការិយាល័យប្រជាធិបតេយ្យ សិទ្ធិមនុស្ស និងការងារ, ក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិក, សហភាពអឺរ៉ុប, មូលនិធិរ៉ូប៊ីតបោះស៍ និង មជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ, កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ីម៉ង់ (GIZ), ទីភ្នាក់ងារសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ និង សហប្រតិបត្តិការប្រទេសស្វីស, អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា, និង ក្រសួងទេស ចរណ៍។ ថវិកាសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីនេះឧបត្ថម្ភដោយទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនង

បាន ប្រញុះ អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង«ឯកសាររស់»

ទូរស័ព្ទ: 093 987 168, អ៊ីម៉ែល: truthpronh@dccam.org

គឹម សុវណ្ណ ជានី: អ្នកសម្របសម្រួលគម្រោង«ឃ្លាំមើលសាលាក្តីខ្មែរក្រហម»

(ទូរស័ព្ទ: 012 711 123, អ៊ីម៉ែល: truthdany.k@dccam.org)